

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์

การเลือกปฏิบัติทางเพศต่อพนักงานสอบสวนหญิงใน
เขตพื้นที่ภูธรภาค 5

ผู้เขียน

นางสาวพรรณนิภา เอียดช่วย

ปริญญา

นิติศาสตรมหาบัณฑิต

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ผศ.ดร.พรรณรายรัตน์ ศรีไชยรัตน์

บทคัดย่อ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาวิเคราะห์แนวทางการเลือกปฏิบัติและมาตรการทางกฎหมายเพื่อจัดการเลือกปฏิบัติในกฎหมายระหว่างประเทศ และกฎหมายของประเทศอังกฤษ สหรัฐอเมริกา และไทย ศึกษาวิเคราะห์ลักษณะการเลือกปฏิบัติทางเพศ ปัจจัยที่ส่งผลให้มีการเลือกปฏิบัติ และผลของการเลือกปฏิบัติต่อพนักงานสอบสวนหญิงในประเทศไทย เพื่อศึกษาหามาตรการทางกฎหมายเพื่อจัดการเลือกปฏิบัติในกรณีดังกล่าว

ในการศึกษาผู้วิจัยได้ศึกษาจากเอกสาร และการวิจัยภาคสนาม โดยเก็บข้อมูลจากการสัมภาษณ์เชิงลึกพนักงานสอบสวนหญิงจำนวน 6 คน พนักงานสอบสวนชายจำนวน 12 คน และผู้บังคับบัญชาของพนักงานสอบสวนจำนวน 5 คน โดยมีพื้นที่ในการศึกษาคือในเขตพื้นที่ตำรวจภูธรภาค 5 และได้้นำข้อมูลมาทำการวิเคราะห์โดยใช้ทฤษฎีนิตินิติศาสตร์ จากการศึกษาพบว่า

1. หลักการห้ามเลือกปฏิบัติในกฎหมายระหว่างประเทศ และกฎหมายของประเทศอังกฤษ และสหรัฐอเมริกามีขึ้นเพื่อส่งเสริมให้ชายหญิงมีความเสมอภาคเท่าเทียม ในประเทศอังกฤษและสหรัฐอเมริกา ได้แบ่งรูปแบบการเลือกปฏิบัติที่ละเมิดต่อกฎหมายเป็น 2 รูปแบบ คือ การเลือกปฏิบัติโดยตรง และการเลือกปฏิบัติโดยอ้อม ส่วนในประเทศไทย การเลือกปฏิบัติที่ละเมิดต่อกฎหมายหมายถึงความถึงการเลือกปฏิบัติที่ไม่เป็นธรรมเท่านั้น

2. ผลการศึกษาพบว่ามีการเลือกปฏิบัติทางเพศต่อพนักงานสอบสวนหญิง ใน 3 ขั้นตอน คือขั้นตอนการเปิดรับพนักงานสอบสวน การมอบหมายงานให้พนักงานสอบสวนหญิง และการเลื่อนขั้นเลื่อนตำแหน่ง ซึ่งการกระทำในลักษณะดังกล่าวตามหลักกฎหมายสากล ถือเป็นทั้งการเลือกปฏิบัติโดยตรง และการเลือกปฏิบัติโดยอ้อม เพราะการปฏิบัติต่อพนักงานสอบสวนหญิงดังกล่าวเนื่องมาจากความเป็นผู้หญิง ไม่ได้พิจารณาจากความสามารถที่แท้จริง นอกจากนี้ในการศึกษายังพบว่า การเลือกปฏิบัติต่อพนักงานสอบสวนหญิงเกิดเพราะความเชื่อเกี่ยวกับข้อจำกัดด้านสรีระของผู้หญิง และบทบาทความเป็นผู้หญิง

3. ในคำอธิบาย และการตีความหลักการห้ามการเลือกปฏิบัติตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2550 มาตรา 30 วรรคสาม ของศาลรัฐธรรมนูญ และศาลปกครอง ได้กล่าวว่าอาจปฏิบัติต่อผู้หญิงและผู้ชายอย่างแตกต่างได้ ซึ่งไม่สอดคล้องกับหลักการห้ามเลือกปฏิบัติสากล

ด้วยเหตุนี้ ผู้วิจัยจึงเสนอแนะว่าควรกำหนดความหมายของคำว่า “การเลือกปฏิบัติ” โดยรวม “การเลือกปฏิบัติโดยตรง” และ “การเลือกปฏิบัติโดยอ้อม” ไว้ในรัฐธรรมนูญให้ชัดเจน ทั้งนี้เพื่อส่งเสริมให้มาตรการทางกฎหมายเพื่อจัดการเลือกปฏิบัติบังคับใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

Thesis Title	Sex Discrimination Against Female Investigators in the Area of Provincial Police Region 5
Author	Miss Pannipa Eadchouy
Degree	Master of Laws
Thesis Advisor	Asst. Prof. Dr. Panarairat Srichaiyarat

ABSTRACT

The study titled “Sex Discrimination against Female Investigators in the Area of Provincial Police Region 5” was aimed to study and analyze concept of discrimination and anti-discrimination doctrines in international law as well as in the laws of the United Kingdom, the United States, and Thailand. The study was also aimed to examine and analyze the forms of sex discriminatory practices, the leading factors and the effects of those practices on Thai female investigators; and to find legal measures to eliminate sex discrimination against Thai female investigators.

The research methodology was documentary and field research which in-depth interviews with 6 female investigators, 12 male investigators, and 5 commanders of those investigators were conducted. The area of study was the provincial police region 5. The collected data were analyzed by feminist legal theory and the results are as follows:

1. The concept of anti-discrimination doctrines in international laws and the laws of the United Kingdom and the United States is to promote gender equality. The laws of both selected countries classified discriminatory practices into two forms: direct discrimination or disparate treatment and indirect discrimination or disparate impact. In Thailand, on the contrary, the concept of discrimination is limited to an unjust discrimination.

2. The study found that there are discriminatory practices against Thai female investigators in 3 processes which are recruitment, job assignment, and promotion. According to international anti-discrimination doctrines these practices are both direct and indirect discrimination. The investigators are treated according to their sex, not their actual work performance. The study also found that these discriminatory practices are the outcomes of the beliefs on female physical weakness and gender roles.

3. The interpretation of anti-discrimination doctrine in the Constitution of the Kingdom of Thailand B.E. 2550 (2007) by the Constitutional Court and the Administrative Court mostly approves treating women differently from men which is not in accordance with the international anti-discrimination doctrines.

As a result, the researcher recommends that a clear definition of discrimination which includes both direct and indirect discrimination concepts should be added to the Constitution to improve the efficiency of the anti-discrimination doctrines in the Thai legal system.